

Лисъ че тај атътса преквълтърі *и* фавореа кътвра ек-
самене — ші дикъ де школе сътешти! Оаре нв ера деажкпс
ка съ въ спнпетъ, кътъ Dn. Dr. II. Васич консиларівъ гъбер-
ниалъ de инстркуциона пъвлікъ дикодітъ de Dn. в. протопопъ гр.
ръе. n. Ioană Mediană дн 2. Івлів n. a пърчесъ din Брановъ пе
ла сате спре а цине престе totъ ексаменеле де варъ; ашea,
не la сате, ексамене de семестръ II. — еаръ а треia зі ажпсе
пріп тънї Брановъ, не la тел 10 комнне тънтене, зnde ла
врео патръ школе аі къроръ даскалъ ашакасеръ еі дикъ а дикъ
кътева класе цімнасіале, цінгді ші do кътъръ пътітълъ в. прото-
попъ съв о дісчіліпъ таі ашрігъ, се арътъ впъ прогресъ дик-
тълъторъ, еаръ пе ла алтеле здде таі „dominescă“ дикъ totъ
даскалъ „din лецеа веке,“ прекът le зіче попорълъ, ръспнпсврілъ
школарілоръ ераш каміфікате астфелъ, дикътъ din тъниселе съ къ-
пошти дикатъ по даскалъ, фъръ ка съ аі требвіцъ а'лъ таі веде
и персопъ.

Ші къ тъто ачестеа міе саръши тіа къшннатъ ка съ въ таі
зінв тълтъ де воръ, съ въ скрів тълте кіаръ къ перікълъ de a-
ns mi se чіті кореспондинда de nimini. — *Consuetudo est al-
tera natura*

Ашea, імаціонівъ dominiлоръ лекторі о напорашъ de тънї,
апропе оптъ тій үрте дикоділъ дела Фада търе, не а ле къроръ
кълті ніоа din апі апі се ажпсе вна пе алга, а ле къроръ
Францесе де поітъ рібаліса къ чесе таі фермектъръ цінвтърі ало
Ельвейсі, не а къреі латъре дн Трансіланіа се афъ ръспнпсідіте
престе оптъ тій съфлете de локгіторъ totъ рошнї, не тоітъ dis-
танца рецініи де веџетаціоне, але къроръ стржнторі сънт бреш-
кът апърате de о фортъръцъ стръвеко реедіфікате de колоніи
ръмасе пе врта крвчіателоръ, по рінеле впій четълді антіче
романе пъртсіте de демвлтъ de кътъръ лецивіле ляі Авлеліанъ,
еаръ дн Фада деспре Ромніа попораші пътai de врео онтъзечі
кълагърі adnpani диктр'юпъ Kinovіш пътітъ Сінаі ка сімволъ алъ
Фінфірдіръ пріп крвчес къ Cinai din Арабіа. Че таі същетъ
пентъ поеді ші че пъктатъ къ впій просаікъ кътезъ а се амстека
и арта чеа съблітъ a dñmnealоръ! —

Еатъ п'інтре ачей тънї, пе ачеле кълті, пе ачеле въї афп-
де, локгіоне тотъодатъ а ле үртілоръ ші тістреділоръ, кътвра,
штіпнделе ші о торалъ таі ляшніатъ ші а прошевд а'ші спарще
дрюмъ ші а пінта дн зілеле постре ка пічі одатъ. Ведеші дечі
пе ачеле тетръ ало говерпола штіпнделе акоа a dova бръ
de diminéda ші пънъ сеера, пътai къларе съё пътai педестръ,
хртърітъ de плоі неконтеніте, (диктр'єтате одатъ ші de пінебре),
пентъ ка съ асисте ма ексаміне ші — дн үрвъ съ прегътескъ
totъ чесе че і ва ста пріп пътітъ пентъ Фандареа дн сателе
Брановъ а впій школе къпітале съё чептralе, алъ къреі
сімбраре дн архікаке дн 1857. — Нэмірі ачестеа пентъ поі
рошнї дикъ авіа къпоскъте, поітъ, de модъ, din порочіре дикъ
нескъссе ла впій malіdіosъ жокъ de къвінте, прекът есте de ек-
семплъ пътіреa de школе реале, по каре впій ръшнптрені
пентъ ка съ скане de еле таі дн апіи прекът, ле съпраптіръ
школе реале.

Апоі дар' че съпту шкóле къпітале? Съптачеса че пънъ акът се
зічеа къ пътіре імпропрі ю школе нормале къ 4 класе, din каре тінерій
чей таі вені се поатъ трече deadrentълъ ла вреені цімнасія бре
каре. Локгіторъ бръпені азіндъ таі въртосъ къ дикъ партеа de къ-
търъ ръсърітъ а тънїлоръ каре пе деспартъ de вецина цеаръ,
Съчелеле (7 сате) аш ші къштігатъ преа'пала дикъвіцъ пентъ
шкоале къпітале, къ ла Съміште лъпгъ Сібії дн үртареа впій
ексемпларе стървінде а впій преотъ, а ждевлі ші а потарілъ
съпте апърте de а се дикъвіца диктокта, къ ла Абрвдъ дикъвіцъ
статвлъ а конкърсъ къажжтоаре въпешті спре а се дескіде школе
ромъпешті чептralе, къ 4 класе нормале ші 2 реале пентъ
негзеторі ші тесеріаші, къ Охаба ші Венециа de жосъ дн цеа
Олтэлъ се афъ пе ачесаш кале, къ Сасій вецині шішъ дикъвіцъ
пътеріле пентъ дикъвіреа школалоръ пропрі: дикъ пъсеръ пі-
чорвълъ дн прагъ, пентъ ка съ о скобъ ші еі ла кале; — еаръ
поі прекът стаі лякъріле аетъзі, аетъзі таі тълте къвінте ка съ
пътітъ темеів пе констанца ачелоръ локгіторъ. — Бръпені пе
аш пічі деектъ дн кътілъ лоръ комендале съё вісерічеші пе скарі
къпіталръ, прекът аш de ек. Ръшнпарій, пе дикътъ пътітъ пріма
комнпъ сътескъ рошнї дн totъ Ареалъ, алъ къроръ пътai
къпіталълъ актълъ тречо престе 90 фіорін в. а., еаръ апъалеле
венітърі ало комнпъ се скімъ диктр' 12 ші 16 mі фіорін в.
а.*); бръпені аш пътai тънїлоръ чеі стерпі, економія лоръ de
віте ші пътітълъ комерчі de продвкте; ле дісескъ ші преодлі
ші потарій ші жвзій дикълъ прокопіцъ; din порочіреа лоръ дикъ
еі апъкаръ се прічеанъ дикъ атъта, къпкъ чеілъ тълтъ престе
ані дозъзечі тънїлъ лоръ ле воръ фі преа стрішді, пъшнпеа пра

*) Adicъ Ръшнптрені дикъ аш школъ парохіалъ; ачесаш дескъзсе
фірте; чі акът еаръш с'а таі дикріпагъ. —

пътіпъ, еаръ комерчілъ лоръ ва ажпце пе сімтітітъ пе тъпіле
„кътврарілоръ;“ дечі токта пентъ ачеса еі се дикріпіаръ ка
не о парте din комнілоръ ші аі вочіпілоръ лоръ съ прегътескъ о класти
de кътврарі къ атътъ таі въртосъ, къ де пъеторі, човеі ші а-
шea пътіці овінкарі дикъ totъ ва таі ръшнпеа вілъ пътірілоръ фірте
ресслектабілъ, дикътъ ачеса, карій крдѣ къ рошнпілъ сітірі
кътъ дн тъпіа тътвроръ диккордъчнілоръ дикъвіціпілъ постре
вэръ таі авеа дикъ о дикъвіцъ въкврі de а ферічіта пе рошнї
опінкаці, ші дн ачеса старе пітореекъ аі ішві къ тогъ кълдівра
впоръ фраді, de а къроръ съпътате трапеескъ ші съфлескъ се
афъ престе тъсвръ дикріжаді. — Б. —

ШЕДІНЦА СЕНАТВЛІ ІМПЕРІАЛ СТРЪОРДІНАРЪ.

Дн 19. днпъ пръпнзъ, диктр'о шедінцъ пленаръ а сенатвлі
імперіал, прешедінеле сенатвлі Архідічноле Райнер дикріпітъан
аднпанії вртътвріе скрісбре de тъпіа а Маіестъції Сале Ам-
ператорвлі:

Ізвіте D. веце Архідічноле Райнер!

Амъ декретатъ, къ пе вітіоріл диктріфічереа пібії контрівв-
ініпі ші архікътърі, апоі търіреа контріввіпіе състътбре, ші
ашевъріле de спортуле la контріввіпіле дірене, la контріввіл
de консмтъ, la спортуле пегбіделоръ de фрептърі, докменте-
лоръ, скрітелоръ ші пертрактърілоръ офічіссе, дн үртъ фачереса
do дикріпітъе півсе do статъ ле воів ordina пътai къ диквоір
сенатвлі таі диктр'ітъ, ші 'ті воів ресерва міе о ес-
чепіпіе dela ачеса пътai дн касе de перік'в de ресбоів, дик-
тр' кътъ къ прівіре ла диктріпівръръ пе т'аш афъ дикріпітъ
ла о конкішнраре естраордінарь а сенатвлі таі імперіа дик-
тълдітъ.

Дна ізвіте аі а дескопері ачесъ декретаре а таа сенарші
імперіал диктр'ітъ.

Biena, дн 17. Івлів 1860.

ФРАНЦ ЙОСЕФ м. н.

Дн. Са. прешедінеле фъкъ овсерваре дикріпітъ
къ скрісбре ачеса de тъпіа а Mai. Сале пе пітіе къдіе съпъ
десватері, ші елъ се афъ пътai къшннатъ а пропнле о тълдъ-
мітъ пра вітъ Mariei Сале Амператвлі, ла каре къвінте се ръ-
дікъ аднпаніца диктоніндъ траі вівате.

УНГАРІА. Дн Шарошпатацъ се сербъ дн 8. іввілевлъ de треі
секлъ алъ шкóлелоръ рефо. de аколо, зnde се аднпарт din тъто
вігівріле персоналітълъ челе таі попнларе, кіаръ ші din Apdëш
о денітъчнпе. Аша се інтересеъ дикъвіціпіца фъръ прещетъ de
диккоръшіаре прогреселоръ падівніе саіе. —

АСТРІА. Biena, 19. Івлів n. (Проіекте de реформе.)
Boindъ чілева съ диккеі дн впій артіклі de жврале ла проіекте
de реформе каре съпте а се пропнле сенатвлі імперіал
спре десватері, апоі съмінь таре, къ фіекаре міністерів гътешто
кътъе впеле дн специалітатеа са. Мъртврісітъ къ възьндъ пой дн
зілеле трекътъ скимело даторілоръ пъвлікате, амъ кресьтъ деокам-
датъ, къ орі кътъ, къ реформа фінанселоръ пе ое ва таі пътіе
тъсвра пічі вна din кътъе съпте а се таі диктрівче; еаръ къндъ
възхръмъ апъте дн „Banderep“ Nr. 162 впій артіклі de жврале
ла реформа лецилоръ ші adminіstrъчнпі de фрептате, престе totъ,
не сімдірътъ конструїн аскітіе къчвла dinaintea впоръ ціфре, do
ші пе сътібре ла тіліоне ші miliapde, дн totъ касвъл дикъ
пътірвъл лецилоръ ші алъ ordіnъчнілоръ че аш пътіе de леце,
дикеніндъ dela Амператвлі Йосіф II. пъпъ дн зілеле постре,
съё adicъ dela a. 1780 пъпъ ja a. 1859. Къчі адікъ дн ачелъ
періодъ de тімпъ с'а диктокмітъ ші санкціона леци прекът
вртъзъ:

Съб Йосіф II. диктр' a. 1781—1790 съма de	1102
Съб Леопольд II. дн доі ani	260
Съб Франциск I. дн 43 ani (1792—1835)	2690
Съб Фердинанд I. (1835—1848)	1186
Дн a. 1848 съб революціоне	24
Дн 2. Дечембр' 1848 пъпъ за 1855	2839

Дела 1856 пъпъ за 1859 пе с'а таі пътірвъл, се дъ дикъ
къ сокотеа къ апі ачештіа фіндъ чеі таі тъпіош de леце, пр-
кътъ адереверезъ вгнітіпіле імперіале ші провінціале, се потълъ
пе фіекаре апъ кътъе 300 леци. Дечі сокотіндъ таі леце
ордінъчнілоръ къ пътіе de леце, ачелеаш даі спытнітътъроеа
съмъ de 10,000, зі зече тії; пріп вртаре къ впій іврістъ кареле
ар воі съ ле цінъ дн тінте пе тітіе, ар требі съ айъ впій капъ,
о міністерів монстръсть, чеса че пе се пітіе пічідекътъ. Де оічі
апі се пітіе пра вшоръ еспліка таі ачеса грэйтате кътпілтъ,
пе каре требвъ съ о диктіппіне атътъ жвдекътъ, кътъ ші ад-

штіл орікаре алці бімені карії аж афаче кя леци ші кя пропо, преквт totă de ачі пытємъ дикеіс щі ма пеапърата тренују а ыні пытєръ форте дисемпнате de атп'оіаді, преквт ші спеселе колосале чергте пентрэ адміністрапчнеа дрептъї. Франца de еке. дикъ свыт леци твлішоре, пытєрълъ лоръ є е преа de парте de алж че'оръ австріаче. Пентрэ ачеса містеријлъ дрептъї дикъ Франца се ажкнце кя 28 тіліоне франчі ре конеріреа твлішоръ лефілоръ ші ае авторъ спесе, къндъ din тръ дикъ Австрія ня се ажкнце кя 40 mil. (франчі).

Се чере дечі пеапърата, ка съ се формезе кътъ тай кънідъ о комісіоне дикъліпінътіре, коптръгътіре ші топліфікътіре де леци. — Коментарів маі департе факъші сыш чітіторвлъ. —

Viena, 15. Iuliu st. n. Noutate cu sete asteptata. Atatu pentru Transilvania catu si pentru Banatu — audim — ca au esitua ordinatune imperatresa pentru intrebuintiare, respectarea limbelor mai in cause atatu politice catu si judecatoresci. In Banatu si Ardealu va si limba oficioasa in organismulu din leintra a diregatoriilor si juridice cea germana; eara eu partile causante vora trebuii in diregatoriile cele politice catu si cele judecatoresci se corespunda limba partei causante, statut protocolele se le scrie in limba partei causante, catu si decisiunile se le dee in limba materna a partilor causante, nefacundu acesta atirnatoriu dela cererea partei causante, ci conditionatu totu deauna. In Ardealu se voru respecta тóte trei limbi — rom., ung. si germ. — in тóta tiéra, alte limbi nu, prin urmare si eea armenesca neci eea evreasca nici eea ciganesca! In Banatu va respecta limba germ. ung. si serb, peste totu Banatulu, era cea manu numai in cercurile (prefecturile) Temesorei, Lugosiului si ale askerekului, pe unde locuescu romani. Pentru Ungaria enea se dăta ordinatune, se crede ca pentru Ungaria se va face limba oficioasa — in organismulu din leintra a diregatoriilor — cea unguiesca, si celealte limbi se voru respecta ca in Ardealu si Banatu in de ce atingu causele private. Comunitatile anca se voru respecta spa limb'a majoritatei. La pertractarile finale in cause criminare se intrebuintia limba acusatului si sentintia se va publica in limba lui etc. Esta ordinatune va fi inlesnitore pentru partite. Dea cerulo, ca nici ei observare se desdaune тóte superarile si indignatiunile, ce ingrosiasera din causa desprelinirei limbei nostre!!!

— (Bandepop.) Давът дикърътъшіріле фъквате поъзъ, ма Екзекюїа Ca Dn. сенаторъ імперіалъ естраодинарів And. бароне Іагна соосекъ адресе de твлішоръ (ши петіоні) din маі пытє пырді але топархіеі локкіге de ротъні. Альтре ачестеа ерітъ de a фі теторатъ о адресъ свѣскріс de кътъ 78 фами ротънешіт побілітаре din цицтвълъ Фъгърашвълъ (преквт ші Брашоввълъ констътіре din 18 пытърі, а Бранвълъ, а Нъевъдь, Клужълъ, Буковіні ш. а.) — Чea de 18 пытърі се веде злікатъ ші дикъ „Националъ.“ —

Cronica straina

ЦЕАРА РОМЪНЕАСКЪ ШІ МОЛДАВІА. Бъкврещті, 16. Івлів ст. n.

Стадівълъ чељ маі поъ алж требілоръ поастре політіче се тоате къноаште астъдатъ бінішоръ din къдіва артікълі аі жърале-юръ маі de фрпнте, каре фолосіндсе de лівертатеа че о аж, пы-шікъ тоате къте афъл еле кя кале, къ пыблікъндсе ня всръ фі оре стрікъчнеа патріеі. Токта пентрэ ачеста поі дикъ ачесте помінте ня аветъ къвънтъ de a не окна маі департе кя по-литіка; чі кредемъ къ ар фі твліш шаі фолосіторъ а се окна чі-ніва маі твліш кя едъкареа цеперадівні тінере. Штіді дисъ къ реформа ші дикъліреа шкóлелоръ дикъ деаръ ва да ші астъдатъ престе педечі колосале! О треітме дикърікоштъ: матеріалістъ, оскраптіемълъ ші недантеріа маі твліторъ капете експерфічіале ді локъ de a пльсні чева, се дикъркъ а стріка дисъ ші чеа ё аветъ. Din тóte дисъ пімікъ ня карактерісізъ маі трістъ ста-реа шкóлелоръ ротънешіт din тоате Ромъніма кътъ се маі афъл альтре Давътре ші Карпаці, дикъръ Nistrъ ші Tica дикътъ ліпса чеа кіаръ рѡшінътіре а кърділоръ шкóластіче. Че ё дрептъ, шіле кърді шкóластіче с'аі тіпърітъ пыпъ акът, къ тоате ачеста че маі твліте се афъл пытмаі дикъ таласкріпте, еаръ алгеле ня екістъ пічідекът. Маі аддоце ші дикърікоштъ, къ впеле din чељ тіпъріте ня коръспанді пічідекът скопліві, алтеле еаръш de ші преа въніс дикъ cine, ня се прійтескъ дисъ dintr'o провінцізъ ді алта с'аі din прічина „стілвълъ“ орі а „літвей“, с'аі къратъ пытмаі din o ванітате ші недантеріа de a шкóластічілоръ dinainte de Ерасмъс Ротеродамъс; еаръ алці професорі с'аі din неінісаре de стрілінъ, с'аі din лене ротъніеаскъ, с'аі din къноаштереа пе-хрпніеі лоръ, пічі къ с'аі гъндітъ вреодатъ ка с'аі тіпъріаскъ стадівълъ не каре'лъ предаі (се осесімъ предаі de урдаі) дикъ

класеле респектіве, ч'аі діктéзъ шкóларілоръ din anj діл anj, перзелndъ бреле сквтпс къ скрісвілъ, къндъ даторіндаі фаче але дикъліпі къ есплі-къчвій демне de професоръ ші de дисемпнітатеа штіпіцде че пропнве. — Дикъ семінапріле преодешті ліпса de кърді тіпъріте дикъ се се ші маі таре декътъ дикъ шкóлелоръ тірепешті, ші къ тоате ачес-теа тінографіїде епіскопеті ші топъстірешті дела тітрополій, Бузълъ, Ржнікъ, Neamțu аж ажкнсъ ка с'аі съ ня тіпъріскъ пішікъ с'аі пытмаі пімікърі, ді каре аж ешітъ кътева дикъ тінографіа мі-трополіеі, че токта есте съ трасакъ ла статъ.

С'аі съптъ професорі дикъ тоате прівінда demni de micișnea лоръ, с'аі съптъ пытмаі пішіте mediokrіtъці къ каре се съ-пліескъ катедреле de невоі; с'аі съптъ таласкріпте лоръ бхне, скопліві коръспондентіре, с'аі къ ачелеш съптъ пытмаі пішіте та-латре: дикъ касвъл dintr'is миністерівъл інстрікцівні пыбліче ня ва ліпсі а ордіна тіпъріреа кърцілоръ шкóластіче пентрэ тóте специ-алітъділіе ші кла-сле; дикъ касвъл din зріть ва діпърта по профе-сorъ къ таласкріпте къ тóтъ; ня ва съфері п'чі тікълошій de каре с'аі дикътъплатъ дикъ апі de къртнідъ трекълі, de ек-семпіл къ стадівъл математічей дикъ колециі, ка о кіасъ дикъреагъ съ ръмъпъ дикъ тóте кърсвріле търъ пікъ de прелецері математіч, ва стріпце дикъ пітені ші по тоці ачей професорі, карій ня пытмаі къ ня ком-пнія вре-пні стадівъ, дар ші да прелекціоні тіргъ пытмаі ка de доръ ші къндъ !е плаче лоръ, фъръ ка дірекціоніл с'аі п'тъ ді-чіліна кътъш de пыдінъ. Маі дикъліртъ, anarxia de тóтъ фелвлъ съ ші маі дикътесе одатъ din школе ші din стадівъ. Тóтъ ні се потъ ерта маі въоръ, дар къ de anj 30 дикъбче пыпъ прегътіръмъ пічі професорі de ажкнсъ, пічі кіаръ кърді шкóластіче, ачеста е о ръшіне че каде маі твліш асвра гъвернелоръ ші асвра дикъ-въдаділоръ поштрі. —

— Токта не къзъ дикъ тъпъ зпі оператъ шкóластікъ de о таре імпортанъ: Стареа інстрікцівні пыбліче дикъ Ромънія de съсъла філітвъл апвді шкóластікъ 1859—1860 дескісъ дикъ'пні дікъръсъ пропнпціатъ къ окасівна соленітъшій de дикъліріреа преміелоръ дикъ 29. Іспіш (векі) 1860 de діректорвлъ шкóлелоръ I. Маіорескъ.

Ноі вомъ ревені дикъ „Фобіз“ ла ачестъ дікъръсъ с'аі маі біне рапортъ ші інформъчніе каре требвое съ інтересезе по фіекаре чітіторъ. Деокамдатъ дисемпнітъ пытмаі, къ астълі дикъ Цера ротъніескъ се афъл 2435 інсітітуте шкóластіче къ зпі персоналъ de 2618 інсітітуте ші зпі пытъръ de 65,346 шкодарі, еаръ маі апвте 2129 школе сътешті, 41 школе прімаріе пыбліче (кат порталеле din Apdealъ), 250 школе прімаріе прівіате, 13 de інстрікцівніе сокндариі, дикъ каре се діцелегъ цітасіїле, семі-напріле, школа de хірвріш ші фартачі, школа тілітаръ, школе провісорі de сілвіклітъръ ші de агріклітъръ, апоі інсітітуте de інстрікцівніе съперіоре, кътъ амъ зіче зпі сімбъро de зпівірсі-тате, кареа дістъ пъпъ акът есте преа зпінъ репресіонітъ, ad. пытмаі пріп брешкаре факътате de дрептърі ші пріп кърсвъл do інцинєриа чівімъ.

Штіреа чеа маі пеплъкътъ ші токташ адевъратъ се къ мі-ністеријлъ националъ (?) дикъ шіаі датъ демісівна, ші Domnulъ о прімі діндатъ. Кътъ ші din че тотіве ня се штіе дикъ. —

22. Івлів. Еать къ мініст. чељ поъ алесъ din партіта стъпгъ авв' о віеу твліш маі сквртъ de кътъ орікаре din чељ de маі пайнте; ачелаш се възъ конетржнъ а'ші da d.micisne, фъръ ка съ фіе потвтъ фаче кътъ шай пыдінъ пентрэ деаръ. — Дікъ съптъ адевърате тóте ачеласа дикърікоштъ дикъреагъ ка дікъ тікълошій de къзътъ ачестъ міністериј, еаръ маі въртосъ піртареа Domnulъ Ioanъ Брытеанъ дикъ катеръ къвдъ къ фервінтеа ші віфорбса ді-пнітъ ескатъ асвра алецерії Dlaž Cesár Bolíak de депнататъ, апоі съ фіе воітъ міністеријлъ дінадінъ ка с'ші прегътескъ а са къ-дере, ші маі фаталъ ня о пытеа пітепі дектътъ пытмаі ашса! Кіаръ прієтінії чеі маі фапатічі аі міністеријлъ din стъпга требвое съ рекнісікъ, кътъ ка ачесасть къдере атътъ de греа, дикъ о ліпсъ тоталъ de тактъ се афъл кавса чеа маі de апропе. — Е біне, міністеријлъ а къзътъ, партітеле с'аі ріндзітъ зпі дівълъ алта пе скавнеле міністерије; акът ё дикърікоштъ ка дікъ тікъ міністеријлъ дикъ кърсвъл de зпі анъ ші жътътате. Че маі компромісівне дикъ тóте прівінде! Апоі кътъ съ маі поці астъпа гъріле дашманілоръ, карій ші пъпъ акът зічеа ка о пльчере demonікъ, кътъ Ромънії ня съптъ капачі de a се гъверна еі пе сінеш.

Bucureşti. Iuliu. „Nichipercea“ a incetatu a esi de aici; pote ca se va continua la Iasi, unde s'a dusu redactorulu ei, dupa cum spunu unii fiindu chiamatu. In locu a esitu altu comedianu numit „Pacala“ si unu anticomedianu „Pepelia.“ —

— Дела Молдова дикъ ні се скріс, кътъ дикъ сінілъ міністеријлъ de ако'o се десвілъ о таре пытере de реторікъ, дисъ — атътъ маі пыпъ актівітате.

Жърпалъ „Стёа Давътърі“ еаръші а ръпосатъ, din прічине кътъ зікъ зпі а зпі таръ ліпсе de авонаді, din ліпса de pedak-

торі ші колабораторі прекват кредитом, din атвеле прічині, прекват съптом пої диформаці. Престе тотъ дн Moldova густялъ де читітъ есте днкъ форте підінъ днтичъ, ші днчеркъріле фъкътъ дн ачеастъ прівінъ реесъ форте ръз. Дар' чіне съ ші читеасъ дн Moldova? Класелъ таі 'палт? Ачелеаш съе нв се днжосескъ а четі чева роніпеште, съе къ се деспъгбескъ ші алтфелів пріп лектюра дн літні стрыне. Малдіма евреілор? Ротніпеште? Кем с'ар пітга ачеаста? Чейлді стрыні? Деспредхескъ тотъ че се веде днпрежірвлъ лоръ, афаръ пітмаі de авръ, арінітъ ші тошій. Оръшані! Нв пріченъ пітмікъ din челе читіт. Църані? Нв аш штітъ чіті пітіодатъ дн Moldova. — Кв тоге ачестеа есте о ръшина таре пепгръ Moldoveni, деакъ піблічіта-те лоръ — пічі кіаръ фъръ чепсъръ ші фъръ лені аспре de пресъ — нв а фостъ дн старе съ зіёзі пічі доі треі апі пеквртаді. — Еатъ о поюзъ адеверінъ пе кътъ de о апатів тортъреада, пе атътъ ші de о днпрістътобре пітпіттате de інтеліценпъ.

Azimъ къ жрнаділъ „Trієзна Ромъп“ днкъ пітмаі кътъ се легъпъ. — Ашеа, ачеаста жрнаде, днітре каре гнелъ дестеръ къ пічорвлъ дн ръпосата Газетъ a Moldovei, стаі съ ажніпъ ші еле пе Ѹрта ачелеіаш. — Съ не ерте орічине ачесте обсервъчкі пірчесе din атъръчкіне inimie, пентръкъ бінеле аро асе лупта къ атътъ ші de о днпрістътобре пітпіттате de інтеліценпъ.

— Токта прімітъ щі алте штірі таі проспете din Romania. Бъкврещті, 9. Івліш в. 1860.

Ministeriul компасъ din стънга ші a datъ dimicisіnnea каре лі с'а ші прімітъ. Адеверата касъ a dimicisіnreі ліві нв се штіе піпъ актъ. Өні о аскрів ліпсеі de капачітате. Алдій інфінідеі естерне таі алесъ a Франці, днпъ каре треі din шіжлоквлъ сеі (Росеті ші Фр. Брътейані) нв пітваі пічі de кът се персістє дн ministerів. Ачестъ ministerів de ші се пітміа лібералъ, прекват ші ера, ба днкъ злтра-радикалъ, ера ші дн контра концептвлъ de лібертате, днвершпітъ дншманъ аів францілоръ сеі de престе Карпаці. Өні тардеаі піпъ аколо дн фанатіствлъ лоръ, дн кътъ нв се сфаід а злътвра ире apdeleі къ фанаріоі, преквндъ кътъ жидані, вългарі, гречі, пемді етс. ерах преа толеранті ші лібералъ.

Ministrugraі кътълі сіліа пріптр'о скрісбреа de тъпъ пре D. I. Maioreeskъ dіректорівлъ школелоръ din Romania, съші dea dimicisіnnea, къ кввітъ къ нв есістіе депліпъ артопів днтре джнші. Ші, ка съ dea лакрвлі о формалітате таі пеътътътобре ла оі, фъкъссе съ'лъ кітіе ла Moldova, әnde чіне штіе, че і се пітва темплі пітіе ка таі апвдердъ Dлві Лавріанъ. Кътъніd ministeriul, къзъ ші піапвлъ, ші D. Ioane Maioreeskъ 'ші kontinъ лакръріле сале дн фолосвлъ інстрікціоне пібліч. Чіне ва се днлоквіескъ пре ministeriul dimicisіnpatъ днкъ нв со штіе. О комбінаціоне пітмаі din дріента съпіръ пре стънга ші партіта ei, каре таі алесъ дн класеа de тіжлокъ e піттербсъ. О комбінаціоне din стънга нв ші аро търіа пітіе пічі капачітатеа червътъ дн астъ темпъ греі de трасіціоне. О комбінаціоне din ытве партітеле, е таі къ пеътінъ, фіндъ къ еле се десвіпъ пре тотъ то-ментвлъ.

Adnparea лецилатівъ din 5. Ініш ар' десватері фербінъ дн касса ліві Чеоардъ Boliaikъ, пре кареле ораторі ренгтімі din стънга дн апъраш, еар' D. Dem. Гіка лъсънъші скавпілъ пресінденціале, ші тіргрндъ днтре днвтатів din дріента, лъ комбітътъ къ о лоцікъ таре ші къ о елоквепдъ кврацібсъ. Өртареа ф' къ Чесардъ Boliaikъ ф' реопінсъ din сінвлъ adnпріеі къ 34 вотврі дн контръ ла 25. — Лакрвлъ пентръ каре D. Чесардъ Boliaikъ i ce дніпітъ днтрареа ка днвтатъ дн adnpare ера, къ Dлві la 148 прімісі din тъна ліві Кошт пеътіе піттені de авръ ші алте обіекто предіосе de але контеаі Zіci спре але днчо ла Отердъ Наша. Елдъ днсе ле пвсе біне. Ачестъ скандалъ ажніпесе пріп жрнадістіка Европеі, дрівсесе пеъкарі поте de a амбасадорілоръ Асгріеі, Тврчіеі ші Франці, i се севвестрасе о тоші ліві Boliaikъ. Дн вртъ лакрв дніпіръ, дар' скандалвлъ тотъ ренасе дн memorіa омнілоръ ші кіаръ днтр'а піттерілоръ стрыне, din каре касъ D. Boliaikъ нв пітва днпъ пареа таіорітъції камтереі се окпіе локъ дн камтеръ, піпъ нв се ба decklpa, de кріма фртвлъ арпкатѣ асврі. —

Съ таі ф'тъ 8нп ротогоілъ престе поіапвлъ tendiцелоръ ші днчеркърілоръ din лакр: къчі еле лакр ла олалъ ші комбінате днтре сіне днпъ кът се десфъшвръ — требвсе се incvse de о пренгри-жіре de челе че се потъ днтрътъла къ пвсьчкіе лакрврілоръ. — Панроманіствлъ, панцерманіствлъ, панславіствлъ, панскандінавіс-твлъ ші къді пані таі тічі ічі ші коле лакръ кътъ пе фадъ кътъ пе съпітъ асквіпсъ ла preliminarеа evnпіттелоръ че атєніпдъ а се реаліса. Дар' се ведемъ пвсьчкіе de фадъ:

Баваріа ажнітать de алте кврді ші de Baden с'а ресолватѣ ла о солідарітате къ Асстрія пентръ верче евентвалітъці дн прі-вніца dірещкії че аро се о іea Церманіа; дн Lindaas o'а дн-

воітъ професіації съверані din Italia асвора евентвалітъцілоръ Italia. Ресіа дн копделецеро къ Асстрія ші Пресіа вреа а таі педекъ la лъшіреа ревоіцівпіе січіліапе дн Neapole, ші комбітъ днпъ днлъ Балабіе ші днпъ конферінде къ гр. Рехберг, min. стріакъ, дн касса ачеста. Пресіа, се креде, къ а фъкътъ о алані дефенсівъ къ Асстрія ші пітмаі фортуле ратіфікъті таі лішес Съверані: Атп. Асстріеі, Пріпцулъ рец. алдъ Пресіеі ші рец. Варіеі ші алдъ Саксоніеі вор фаче впнъ конгресъ la Tionliq дн Івлів пентръ атєніпдіріле евентвале ші днпъ астфелів de ко-гресе вртезъ dc комнпъ днтррепріндеі тарі, сеія челъ пвдіпъ десъ nlane ағандъ тъітбіре.

Франца е спайта церманілоръ. Ачештіа пропагъ тересъ днтре сіне, къ Франца е гата къ піапвлъ ші е отържть а атєні Церманіа la Pin; къ оіцірій французші ворбескъ ка пе о гвръ деснре впнъ ресбоів пеатънатъ къ Церманії, каре 'ші ва чіпіе фріеіе сале ла апа Весер (Вісбріц) пе къндъ італіанії днпінъ дн шах пе Асстрія ла Minchіo днпъ піапеле ліві Каввръ. Фадъ къ лъшіреа асторвфелів de темері ші къ пресітціреа чело-чесе се десъ днтре топархі, іасъ „Konst'твіонапівлъ“ жрн. с. din Франца къ впнъ артіклъ аспра ші піпв de днпітърі ші менінцірі челоръ че десъ днтрасквпой конжвръчкіні перфіде, къндъ днтре ателе „къ пічі одатъ нв с'а десвітъ конжвріація ші перфіде, къ таі тарі піапе ші къ таі твдъ днкордара аткъ;“ респінде калкапіеле лъшіте, къ Франца с'ар апка піапвлъ de a атака пе Англія, къ ар лакра пентръ десръттаре Асстріеі дн елемінте сале, ші Пресіеі пепгръ ировіцеле ре-нане іар апромітіе о твдітіе de стате тічі цермане. — Ат-фелів de еспекторъчкіні къ indig'чкіе днші аш вртъріліе сале, къ штітъ, къ аввръ ші днпініеа ресбоівлі оріенталъ ші італіані.

Лнтрачееа дн парламентвлъ englezъ ееквзъ Кінглаке в Франца, къ ачеаста е сілітъ а траце атєнітіеа neodixpijor французі ла евенімінте естерне, ка се скапе de тврврърі днтрі че о атєнінцъ. Ат фантъ се ші въдъ астфелів de пітвдітірі къчі кіаръ дн adnparea лецилатівъ днпітърі ренгтітълъ Івлів Фадъ врврърілі, къ е некредінчосъ пріпчіпіслоръ адоптате ші респектъ челе dela 1789, адікъ ліверіатеа чівіль, лів. de пре-лів. de adnpare ші алецеро de атполіаці de царъ пічі воръ се таі таі фаче. О падівне таре пітмаі поге съфери о сістемъ ачеста, къчі орчес тесвръ фъръ ачестъ лібертате атєнінцъ на-віпіа. Франца чеа ренвіліканъ а респінсъ de 2 орі інвасіоне стрынъ, днпъ съпітъ імперіа ф' Франца de 2 орі кътропіті днпінъ дншманъ. — Наполеон даръ се афълъ еаръш квтва сілітъ а дн чепе впнъ ресбоів естерпі, фъръ de а къроръ днкввінціаре днпінъ ріпірі інтерн. — Ачестъ днтріціврърі днкъ се аскрів сътвріліе ші днпінъпіеле жрнадістічей цермане ші Франчесе.

Італіа къ каселе сале се афълъ тогъ дн сіадівлъ de пы-актъ. Атіанда днтр'о Neapole къ Шіемонтвлъ нв аре перспективе реалиса, къчі Шіемонтвлъ атъпъ пріпіреа еі пітъ че о вор adena камтереле дн Септ. фъръ de a къроръ днкввінціаре се поге днкъ. Еаръ піпъ атчи чіне штіе кът се ва таі а-фла Neapolea, къчі ші актъ пітмаі дн піттерса артмелоръ се пог-оведініе opdinea. Ат 15. се атакаръ гардішті ренешті къ попо-рвлъ ші ренасеръ твді торуі ші ръпігі din ытве пърді. Ат демвотръчкіе вртъ къ днтр'рчереа emigratilorъ 40 la піттернде еаръш пъши тілідіа ла тіжлокъ; апоі прокітъчкіліе Гарібалді ші Сітембріпі дн контра dinaotieі врвріоне се днпір дескъ пе фадъ, дн каре Гарібалді zіche: Едъ съпітъ роіалістів пріфірі пе Вікторъ Емануелъ, къчі елдъ не ва кондічче дн контра Асстріеі. «Maі adavкі, къ вр'о кътева коръвії neapolitanе а трактъ de cine ла Гарібалді ші къ дн тілідіа neapolitanе се пітвдітірі ші deсертърі, къ Гарібалді totъ органіцезъ ла тіл-діе че і інквріе din тогъ Italia, ші пітмаі одатъ вомъ азі Neapolea е дн фокзлъ тістітіорів.

Пана днпъ ла днчепвтвлъ ліві Івліе о алоквіпіе дн кар-каліфікъ лакрв днкввінціа Romainie de ръпіре а бесерічес пріп Capdiniia D'вчеле de Gramont, солвлъ франчездъ конфері къ Напа дн вртъ ачеаста; ші a doba zi ші порні al 20. баталіоні la Чівіта ве-кіе, ваде ва аштепта opdine de днтр'ркаре. Дечъ Фръпчій воръ пърсі Roma, аткій тврвръріліе воръ ліві ші таі лъшітъ кътп. — Гарібалді е Downnъ престе 1,897.000 лок. aі Cіcіліеі, — престе 252 четъці, 111 орашо, ші 112 сате. Ат Cіcіліеі ad. съпітъ ма-твіле ораше декътъ сате; ші din ватра Влкапвлъ січіліанъ — о спінне пе фадъ — къ ва елкта вліта Italia.

Din Ciprіa счепе днфікошате, дн Damaskъ се оторарші ръпіръ вро 500 крештіні; малтратърі neaztite. Тотъ конок-теле съпіт префіккте дн чепвше, конскії рефвіці, челъ амері-канъ ші o'anderz днторжці. Преса апглікъ отрігъ, къ Тврчія a de venitъ a фі скандалъ пентръ лакрвіа чівілісатъ ші актъ нв е де-парте кріса еі хлтішъ. Тврчія ръпіръ десъ конжвръчкілъ ші Европа ші ла Мосіаръ с'а дескоперітъ піапвлъ Іоръ, къ воръ стіпце пе гааірі. Салтапвлъ скріе ліві Наполеонъ, кълъ діре de челе че се днтр'тіні дн Cipria ші ва пші ла vindokareа ръпілъ,

Lugosiu 16. Iuliu s. n. 1860.

Promovenduse fostulu pen'acum guvernatoriu si comandante generalu alu provintiei nostra Josifu barone de Sokosevits, de banu alu Croatiei, Maria Sa Imperatolu nea denomitu in locu pre Eseleutia Sa contele Carolu Bigot de St. Quentin, fostulu pon' acum adjutante generalu alu Mariei Sale Imperatului.

Noi locitorii Banatului si ai Voivodinei ne gratulau insine bucurandone a avea in frunte unu barbatu, carele dupa cum singuru esprimatu nu ca strainu pascesce in midiloculu nostru, ci ca unulu carele in decursu de 12 ani a avutu ocasiuni frecuente a cunóisce si stima valórea cestei provintii si locitorilor ei. Nu ca strainu, — dice elu ei ca unu amicu vechiu alu vostru, cu anema calda me apropiu de voi. Datimi dar' increderea voastră, de care voi se me facu demnu. Fratietatea se sia lagatura ce vrea se unésca diversele nationalitati ale tierii vóstre floritoré. Dreptatea egala pentru fiecare poporu si limba directu egalu pentru fiecare Religiune, si stimarea ficatoror moravuri său datine ne este garantata.

Principale cari dice guvernatorulu ale si adoptatulu pentu gubernarea nostra ne facu ane promite unu venitoriu fericie si serenu!

Nou denumitulu guvernatoriu dupa origine e francesu nascutu in Picardia, prin urmare de rasa romana, si ca dela unu atare speram si acceptam in specie noi romani a avea si venera in densulu unu parente si judecatoriu doreptu, carele va sci stima loialitatea si credentia profesata de Romani Dinastiei domuitórie in tóte tempurile trecute.

Noi Lugosienii avuramu parte de acea rara onóre si bucurie a fiere cercetati priu noulu guvernatoriu inainte de a se asiedia in loculu destinatiunei sale. Eseleutia Sa caletoriudu dela Viena preste Petrovaradin, Semlin, Panciova, Mehadia, Caransebes, in 11 catra 10 óre dimineatia a sositu la noi in Lugosic, unde sú priimtu cu celu mai mare entusiasmu ca unu vechiu cunoscutu, care ca colonelu a petrecutu aici vero 2 ani. Trei arcuri de triumfu radică orasiulu in onórea maritului ospe care prinumanitatea si loialitatea sa sia sciutu castiga la prima vedere in mesura insemnata simpatiele popórelor cestui tienntu.

Eseleutia Sa dede o scurta revisiune a Vighiei de onóre, ce era stationota inaintea edificiului c. r. prefecturi, a priimtu indata curtevirile autoritatilor de aici. Inceputulu 'lu facu Illustritatea Sa D. Eppu alu Lugosiului Dr. A. Dobra cu ven. seu capitolu si clerus, urmá clerulu rno.-cath. si celu gr. res. — Maria Sa Episcopulu binevenita pre guvernatorulu cu o cuventare in care cu deosebire ii comenda mariunitati si loialitatii lui pre poporulu romanu, carele in decursu de mai multi seclii a avutu de a gene sub jugulu injuriei tempurilor si a pasatorilor ei luptanduse cu cele mai multe calamitati si indigintie; la care Eseleutia intraltele respusne, ca cunóisce meritulu romanilor care au profesat totdeauna cea mai mare credintia si alipire catra dinastia dominitoré. Dupa terminarea presentarilor Eseleutia Sa visita institutiile si besericile deaici cu cea mai mare atentiu. La prandiu si cina a fostu mésa mare, la care au fostu presentate tóte autoritatile si corporatiunile locale. — Serenad'a dentru nefavórea tempului s'a suspendat. In 12 Iuliu pela 8 óre pleca Eseleutia Sa catra Temisióra asotiatu de binecuvantările popoareloru!

Noi i postim din anema sincera viéta si senatate statornica. Dumnedieul mare sei incoronatie tóte intreprederile ce le va face pentru emolumentulu si prosperitatea acestei tieri, cu cele mai stralusite rezultate; é' pentru noi Romanii imploram dela acelu parinte crescu iubire imprumutata, cointelegera si unire a anemelor preste totu; — Dumnedien ne fereasca de acelu prejudetiu periculosu si nefericitoriu de existintia si venitoriolu nostru, adeca: de a conditiona conlucrarea si cointelegera nostra nationala spre unu scopu, cu care uece o velemare a consciintii nu e legata! — O,

— Campiele pre aici 'su incarcate cu totu soiulu de produse, pre lunga tóte aceste graula celu nou e forte scumpu, se ande ca causa la acesta se sie numerosii cumperatori straini. Pre la capetulu lunei Octombrie va esi in Temisióra o fóie romana „Albina Banatului.“ Se mai vorbesce multu si despre intem-ierea unei Ierarchii romane gr. n. unite.

Denta, in 2. Iuniu 1860.

Starea si urdarea scólei romane din comuna Denta.

Pene in urma revolutiunei, romanii de aici eu tóte ca prepondereza cu numerulu pe fratii sei serbi, totusi fura sili si cresce princi in scóla serbescă si chiaru numai in limba serbescă, carea de pre timpulu acela, prin ordinatiunea D. c. r. consiliariu scolaru Const. Ioanoviciu, se introduse in memorata scóla si invetiatura limbei romane (inse in beserica cantarea nicidicum pene in 1857) ince totu sub unulu si acelasi invetiatoriu serbu, pene la an 1854. Ma intru acestu an, in 29. Iuniu, candu Dn. consiliariu cu ocasiunea visitatiei scolare au tienntu esamenu si intru acesta comună, atatu Dsa catu si romani ne mai putendu suferi atata impilare in crescerea filioru si in batjocurirea limbii natiunei sale, romani cu toti cu o gura, si cu o

anima 'si pretinsera dela D. consiliariu totala loru despartire de catra serbi, carea apoi indata si urmă. Intarindu aci pe locu unu vecinie contratu de seperatura pentru ambe natiunile, in urmarea caruia apoi romanii se si apucara cu puterile intrunite de asi insintia scóla loru proprie si separata, cumparendu'si spre acestu scopu 2 case la piata, una cu unu catu si alta cu doue, cu unu pretiu de 4650 fr. m. c. in care suma au intratu 2000 fr. ca bani comunali, ad. ca rebonificare pentru vechia scóla, remasa numai serbiloru; eara 2650 fr. m. c. cu ratu numai din punga romanilor dati spre acestu scopu laudabilu, ea adeca in casa cea cu 2 contignatiuni se si pótă romanii deschide scóla loru propria, intru carea se numai aiba de a se amesteca alte legiōne, ci se remena pentru totudeuna nealternata proprietate a romanilor (dupa cum suna si contratulu si protocolulu funduariu), intru carea romanii cu timpu se si pótă deschide dupa cerintia mai multe clase pentru prunci, ori pentru fetitiile loru; eara casa cea mai mica se o pótă da pururea in arenda (e si data pre 6 ani cu cate 115 fr. v. a. pe anu, priminduse inainte pre 4 ani chiria), din a careia apoi venit, cu timpu se se redice unu atare fondu romanescu, carele apoi se aiba a se intrebuinta, numai si numai spre folosulu natiunei romane.

Mai de parte cu tóte aceste mai susu atinse invetiatoriulu pos- titu, si cu decretu intarit D. Clementu Dina, abia veni in 15. Martiu 1855, si incepú cu tóta energie cariera misiunei sale, inse dupa sil'a impreguirarilor in strimitore, eara acuma in 1. Iuniu cu voia lui Dumnedie si ininduse grautatile au intratu musele in polatia loru desti- natu cu o bucuria nespusa si cu o serbatore insusititoré de simtiulu nationalu, la care au fostu factorii atatu docentele cu scolarii tienndu unu maiale in padure, catu si comuna romana, care in memor'a asie- diarei musei romane in locasius statornicu, dupa stropirea odailor cu apa sanită si o parada de cuventari tienute de 3 invetiacei si de Dn. catecheta si directoru localu Pavelu Popoviciu a datu o masa stralucita, la care toastele diverse pentru Imperatulu si dinastia, pentru sustinerea gubernului Temesianu, — pentru D. consiliariu de scóla, pentru archipastorulu diencesanu astatoriu la Viena cu trebi importante, pentru invetiatori si toti romanii, carii nu crutia jertfe pentru a ingrijii de crescere nationala a filioru sei, si precepui misiunea de adi, ca se nu se lasa a si impilati nici de serbi nici de altii, carii voru a fi tari si mari pe ruinele romanilor si, cari asta cea mai mare fericire, candu vedu inaintarea filioru si a neamului seu. —

(Va urma.)

Oravitiamont, 13. Maiu 1860.

Eri in 22. Maiu a. c. avu onóre publiculu romanu de aici de a poté saluta in midiloculu seu pre meritatulu si nepregetatulu veghiatoriu si inaintatoriu alu crescerei intelectuale a poporului romanu Dn. c. r. consil. scol. Constantin Ioanoviciu, carele ear si incepú cursulu visitatiunei scóleloru siesi conereduite. La noi siindu toemai diu'a pogorirei spiritului (duchului) santu au cercetatu mai antaius. beserica, unde cu mare placere a ascultatu chorulu de cantari.

Marti au tienntu esamenu cu pruncii. La intrarea in scóla sú intimpinatu de catra unu scolaru cu o oratiune amesurata, la carea Dn. consiliariu dupa cunoșcutai modestia s'a esprimatu ca de este vreo lauda, marire seu multiamire pentru aceea ca noi astadi inaintam, acea se cuvine numai Maiestatei Sale prea induratului nostru Imperatru, carele ne a deschis ualea inaintarei si luminei facundune partasi midioceloru necesarie spre regenerarea nostra. Incheierea cuventarii sale o facu cu o felicitare pentru Printiulu de Corona Rudolfu, dupa care se intoná din partea tinerimei scolastice Imnul populariu.

Esamenulu decurse in presintia mal multoru Domni si cetatieni de aici cu succesu imbucuratoriu, Dn. consiliariu si a esprimatu prenum de altedati, asia si acum multumirea sa pentru sporiul facutu.

Dupa terminarea esamenului Dn. consiliariu inca in acea di si a continuatu priu cerculu Oravitiei functiunile misiunei sale sublime, ce ii va eternisa numele in analtele istoriei regenerarei nostra, insemnandu cu litere nesterse pre marele monumentu nationalu, celu va redica posteritatea in onórea conducatorilor sei! — Si pene atunci Dumnedie cu elu!!! —

Biharea, inceputulu lui Iuliu 1860.

In tiéra nostra poliglota Ungaria de multe ori s'a apelatu la starea numerică a poporatiunilor diverse; acuma vedem ca nu numai istoricii, geografii seu altii statistici, ci si insusi gubernulu face provocare la asta impreguirare voindu a basa faptele sale pe existinta numerică a poporatiunilor diverse din Ungaria. Senatul imperialu din 8. si 21. Iuniu an. curg. si mai alesu avorbintia ministrului dreptatei, la acesta e unu exemplu. In atari impreguirari credu, ca nu va si de prisosu, deca vomu arunca o privire repede peste teritoriul si numerulu poporatiunilor in strictulu sensu luat

alu Ungariei moderne. A trecutu tempulu barbariei ca unu popor in privintia materiale se sia servu altui, seu unei secte a unui popor; e aci tempulu ca si in privintia spirituale in privintia desvoltarei in elementulu seu, se avemu o indreptatire egale, si se scape fiecare poporatiune si nationalitate de catusiele suprematice ale alteia eterogene. — Ca o clasa de omeni se se numeasca natione trebuesce se aiba unu teritoriu, pe acela se sia compactu si se aiba limba si datinele sale, cele latte evenimente ce vinu peste o atare natione sunt numai actul istoriei, pe carele natura nici candu nu iau autorisatu cu principiul de dreptu. Aici vomu areta ca in Ungaria moderna pe ce teritoriu si in ce numru locuiesc nationile, si cu deosebire romani.

Cu prea'nalta decisiune din 10. Ianuarie 1853 (foia imper. 1853 19. Ianuarie numerulu 9) Ungaria s'a importit in 5 distripte mari, cu locutienintie de sine statorie, adeca in distriptele 1. Budapest, 2. Posoniu — (Presburg), 3. Soproniu (Oedenburg), 4. Cassovia, 5. Oradia mare (Grosswardein). In urmarea acestei organisatiuni Ungaria a avutu pene in tempulu de satia locutienentie, presepture de comitat (Comitats-Behörde) cercuri politice (Stuhlbezirk) si magistrate orasiane. Departementele locotitoriale (Statthalterei-Abtheilung) au intratu in activitate in 1. Maiu 1853; presepturile comitatului in 1. August 1853; erau cercurile politice (si mestecate) in 20. April 1854. Cele 5 distripte mari si locotitoriele loru cu 1. Iuliu an. curg. au incetatu, si s'a contopit intru'nu guvernul tierescu la Budapest, dupa cum scim din cele mai prospete ordinatiuni inalte.

Se trecemu peste distriptele numite dea rendulu*)

I. Districtul Budapesta: se estinde pe unu teritoriu de 606.19 mile cuadrate, are 12 cetati (Stadt), 83 orasie (Markt), 612 sate, 408 puste (deserte) si 974 comune catastrale, locuitori 1.634.724. Acestia se subimpartu dupa nationalitate: Germani 198.023, Magiari 1.276.068, Slavi 94.298, Romani 346, Italieni 46. Cigani (saraouide) 5.470, Evrei 60.413.

Aici se vedemu si capitalele Ungariei ce poporatiune au: In Orasiul Buda sunt Germani 28.731, Unguri 7.555, Slovaci 1.307, Serbi 7.452, Romani 16, Israeliti 4.976. Suma 50.037.

In Orasiul Pesta: Germani 61.209, magiari 18.129, Slovaci 4.115 Serbi 442, Romani 330, Italieni 46, Evrei 13.997. Suma 98.268

Romanii in acestu distriptu se gasescu intro mica fractiune in Budapest.

Maioritatea o formeada poporatiunea ungara. (Comitatele Pest, Pilis, Solt, Borsod, Csongrád, Szabolcs, Székely, Szatmár, Szabolcs-Fehérvárm, Iazigia si Cumanaia.

II Districtul Posoniu.

Se estinde pe unu teritoriu de 602.99 mil. cuad cu 2.303 comune catastrale. 20 cetati, 157 opide, 2.259 sate, 571 postu de predii, 1.628.350 locuitori cari dupa nationalitate se subimpartu: germani 99.581, magiari 389.578, Slavi 1.063.215, Englezii 7, Franci 28, Italieni 46, Cigani 4.506, Evrei 76.903.

In acestu distriptu nu se afla romani.

Maioritatea o fice slavii.

(Comitate Posoioiu, Árva Turocz, Bars, Honth, Comorn, Neograd Nitra, Zolyom, Trenesiu).

(Va urma.)

П о с т а п о в ъ.

П естя. О шишкаре кв демократичній пеертате adxe se дп зілеле трактю о тврзаре серіось а ordinei пвліче гіч, маі тврзіш се реноіръ есчентрікъріле по стрателе пвліче, дпкътъ се въз неаператъ де ліпъ пшіреа дерегъторіелоръ ла тіжлокъ; ші дп 20. Івліш ла 9 бре дппровизндасе впш kondуктъ de факіл се adună o твдіме de omeni дпaintea кортевліві сперінтendentълі Секач, ші къптъ „Szozatal.“ Впш отплюють поліціанъ кв алте віціліе респънді твдімеа, аресцъндасе маі твдлі інші. De- ачі се adzparь по алтъ stradъ дпaintea кафапеі Zpini, de зnde ne boindъ а се дппръштия пъши деопръщактъ тілітаріе de i респънді. — Алте adzparь ла алте кафапе се респъндіръ асеме- неа, earъ кътръ mezъ de нопте се рестаторі дпіштеа. —

Месина е блокатъ de Garibaldi дпкътъ нз се ва пэтэ дп- делнръ дїнэ; 5000 de soldaui neapolitanі аз пъшиш саре аж- торів. —

*) Din Schematismulu celu oficiosu alu Ungariei, esitu in 1859 in tipografia statului in Viena.

Франца тръмите кв гросяхъ тръпе дп Ориентъ. Дп Тылонъ се дпкаркъ 10 коръбіи mapi de стръпортъ. Австрія дпкъ а тръ- місі 2 коръбіи ла Сипіа. —

Дп Сентембре війторів монархіі пордічі; Австріаквдъ, Револві ші Пркіапвлъ ворѣ авé консілтъ ла Варшавіа.

RESPUNSURI. Ceau: Nu se afla mai multe. — Domanu: Pretiulu prenumer. pe „Nationalu e patru galbini natura pe anu, si fora bani nu se primesce prenumeratiunea. — Sebesin: Nu se afla; altfelu bucurosu amu servi.

Mantua: Multiamita Domnului, ca provocarile pentru inaintare cu institutile folositore afla echo; macaru de ne am saluta si in saptă fra- terna !!!

Sieu: N'amu primitu rechiamatiune; apoi rechiamarea se face indata ce incetéza unu numru si desfacuta, scrisu pe ea „Reclama- tiune diurnalistică si in leuntru se nu se scrie decatu lipsa din Nul diurnalului. — Nasendu: E bine; se va face; namai inainte. — Cur- ticiu: Retramite raportulu pe scurtu si se va publica. — Secusiciu: Am primitu prenumeratiunea dela antistiea comunala pe sem. II. — O.. Principiulu nationalitatii supliesces totu per Soritem; — cela- laltu va esi. — Tasnád: Trageti la judecata pe murdarii, carii tragu si din gur'a orfana, si negligerea scóelor o intemeiatu pe date pen- tru publicu.

La multi. Ati intielesu din cuvintele minist. Nadásdi, ca des- coperirile dorintielor si asuprelor in Foi publice n'a avea valore, ca se se iee in consideratiune la implinirea pretensiunilor sén dor- rilor? Asia dara la locurile competente. Sen, imperialu are misiune (si lipsa de informatiuni) consultativa, dar nu si decidatorea si esen- tatore, eace acésta e misiunea ministerielor.

Beiussiu: Re negat i si voru musca limba catu mai curundu; cei ce neglegu literatur'a si interesele nóstre romane, si securu, ca voru remané pe dupa usia si ici si colo, si o voru patio: et sic lucent et perfidiam et stupiditatem. — Inaintea nóstra fapt'a are crediamentu; vorbele fora sapte facute pe conturi bagesile in ochi vercine; — amu patit'o de ajunsu. Sciti romanesce?

БЪЛЕТИНЪ ОФІЧІАЛЪ.

Nr. 3133

Д Н Ш Т И Н Ц А Р Е.

Din partea претърп. чес. рец. din Дева се фаче квпокватъ, квтъкъ дп 6. Августъ а. к. се ворѣ да кв лічіадіе дп капчеларія комунеі Добра зримѣреле реалітъці ші дрептърі регаліе а ле еі dela 1. Ноембре 1860 пъпъ дп вятіма Октябре 1863 ad.

1) Оспътърія чеа таре кв впш катъ, кв граждієрі ші шо- проне;

2) Дозе тарі de тъчінатъ пе апа Добра, вна кв патъ, алта кв 2 роате;

3) Бенітъріе din regalere търгълъ, каре песте анд се фаче de 4 опі ші не фіѣкаре септемвръ о датъ;

4) Подвлъ тъмълътъріе пе Мрешвъ;

5) Дрептълъ de тъчелърітъ кв локалъ сеъ ші о пъс- кътоаре;

6) Кърчта din пияда апропе de постъ дп Добра.

Dопиторії се дптрепріндепеа ачеста се віневоіескъ а се афла дп пътіта зі дпainte de прънш пе ла 10 бре дп каса коміналъ дп Добра, провезді кв атестателе речервте деспре локалъ паштереі ші топалітате, ші дпainte de лічіадіе съші арътъ дестоинічіа de квдціупе.

Лічіадії ворѣ авѣ a densne впш бадиš de 10 %.

Кондігівіле лічіадіїне се потъ ведé la офіциалъ локалъ din Добра опі ші къндъ, ші се ворѣ прочеті ші дпainte de a дп- чепе лічіадіїне ші се ворѣ еспліка.

Дева, дп 1. Іюн 1860.

(1—3)

Ч. р. претърп.

Кврсвріле ла ворѣ дп 24. Іюн к. п. стаѣ ашеа:

	Вал. азст. фр. кр.
Галвін дп сртешті	6 4
Азгсврѣ	108 35
Акціїlle ванкълъ	841 —
" кредитълъ	189 20
Липримѣрѣлъ националъ	80 —
Овлігациїе металіче екі de 5 %	70 —
Дессърчинареа, овлігациїе Ardealslъ	— —
Корона	— —